

ПЛАН СЕМІНАРАЎ
па дысцыпліне
“Гісторыя беларускай дзяржаўнасці”

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ №1
(2 гадзіны).

Тэма: Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі.

ПЫТАННІ:

1. Агульныя рысы і асаблівасці палітычнага развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў.
2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX-XIII стст
3. Хрысціянізацыя беларускіх зямель.

Літаратура асноўная

1. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018– Т.1.
2. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Адукацыя і выхаванне .—2022 – 447 с.
3. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метаад. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: Г51 БДМУ, 2016. – 232 с.

Дадатковая:

1. Лукашэў А.А. Атлас по истории белорусской государственности. Мн: Издательство Р.М. Цымбераў 2019 – 36 с.
2. История Беларуси. Пособие для подготовки к централизованному тестированию Минск: Аверсэв, 2020 – 448 с. – для подготовки студентов к решению тестов.
3. Алексеев, Л. В. Полоцкая земля / Л. В. Алексеев ; вст. ст. Л. Ф. Данько, А. И. Судника. Полоцк : А. И. Судник, 2007. 50 с.
4. Тарасаў С. Еўфрасіння — Офрасіння — Афрасіння Полацкая. Яе час, яе крыж. Мн. Цымбераў Р. М. – 2021 – 368 с.
5. Дук Д. У. Полацк у святле станаўлення гістарычных і нацыянальных форм беларускай дзяржаўнасці (IX–XX стст.): манаграфія / Д. У. Дук [і інш.]. — Магілёў : МДУ імя А. А. Куляшова, 2019. — 132 с.

Тэмы рэфератаў, паведамленняў:

1. Усяслаў Чарадзей, яго роля і значэнне ў беларускай гісторыі і культуры.
2. Духоўнае жыццё ўсходніх славян у эпоху ранняга сярэднявечча. Распаўсюджванне пісьменнасці.
3. Старажытная Русь -- раннефеадальная дзяржава.

4. Бітва на рацэ Нямізе і яе значэнне ў тагачасных міжнародных адносінах.
5. Феадальная раздробленасць: вытокі і вынікі.
6. Полацк і палачане ў IX – XIII стст.
7. Тураўскае княства: тэрыторыя і кіраванне.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ №2.

(2 гадзіны).

**Тэма: Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічная феадальная дзяржава
Усходняй Еўропы**

ПЫТАННІ:

- 1.Роля беларускіх зямель у працэсе будаўніцтва і дзяржаўнага развіцця ВКЛ.
- 2.Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ пасля Люблінскай уніі.
3. Войны XVII–XVIII стст. і іх наступствы для беларускіх зямель.
4. Палітычны крызіс Рэчы Паспалітай.

Літаратура асноўная

1. ВКЛ: заканадаўчае забеспячэнне дзяржаўнага сувернітэту // В. Ф. Голубеў, В. Л. Лакіза, В. А. Варонін, А. Б. Доўнар, А. А. Скеп'ян (адказны рэдактар) Мінск: Беларуская навука, 2022. – 492 с.
2. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метадыч. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
3. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018– Т.1.
4. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская навука.—2022 – 500 с.

Дадатковая:

1. Доўнар Т.І. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі. – 3-е выд. – Мінск: Амалфея, 2009 – 400 с.
2. Марзалюк, І. А. Людзі даўняй Беларусі : этнаканфесійныя і сацыякультурныя стэрэатыпы (X–XVIII стст.) / І. А. Марзалюк. – Магілёў: МДУ, 2003. – 321, [1] с.
3. Марозава С.В. Уніяцкая царква ў этнакультурным развіцці Беларусі (1596—1839 гады) : манаграфія / С. В. Марозава ; Гродна : ГрДУ, 2001. — 352 с.
4. Падокшын С.А. Унія, Дзяржаўнасць, Культура (філасофска-гістарычны аналіз) / С. А. Падокшын. – Мінск, 1998.
5. Поляк Н.А. Рэлігія на землях Беларусі ад старажытнасці да нашых дзён / дапаможнік. Мн. ВАРБ. 2017 – 66 с.

6. Юхо, Я. А. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі : вучэб. дапам. / Я. А. Юхо. Мінск : РІВШ БДУ, 2000. 352 с.

Тэмы для рэфератаў і паведамленняў:

1. Адносіны ВКЛ з Ордэнам і Залатой Ардой.
2. Крэўская унія і вэстэрнізацыя сацыяльна-палітычных інстытутаў.
3. Магдэбургскае права ў беларускіх гарадах.
4. Канфесійны фактар у гісторыі беларускай дзяржаўнасці перыяда ВКЛ.
5. Люблінская унія і змены ва ўнутранай палітыцы ВКЛ.
6. Паўнамоцтвы і статус палітычнай эліты ВКЛ пасля Люблінскай уніі.
7. “Дысідэнцкае пытанне” і яго ўплыў на паслабленне дзяржавы.
8. Спробы рэформ у Рэчы Паспалітай як крок да захавання дзяржавы.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ №3

(2гадзіны)

Тэма: Беларусь у складзе Расійскай імперыі

ПЫТАННІ :

1. Палітыка расійскага ўрада ў к. XVIII – пач. XIX стст. на далучаных землях Беларусі.
2. Грамадска-палітычны рух – паўстанні 1830–1831 і 1863–1864 гг. на тэрыторыі Беларусі.
3. Рэвалюцыя 1905-1907 гг. «Наша ніва» і беларуская нацыянальная ідэя пачатку XX ст.

Літаратура асноўная

1. Гісторыя Беларусі: вучэб.-метада. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
2. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі, 1772–1917 гг. / А. У. Унучак [і інш.]; рэдкал.: В. В. Даніловіч (гал. рэд.) [і інш.]; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі. – Мінск: Беларуская навука, 2019. – 573 с.
3. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2018– Т.2.
4. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.

Дадатковая:

1. Біч, М. Паўстанне 1863–1864 гг. Кастусь Каліноўскі / М. Біч // Гістарычны Альманах. Гародня, 2002. Т. 6. С. 23–38.
2. Бригадин, П. И. Эсеры в Беларуси (конец XIX в.–февр. 1917 г.) / П. И. Бригадин. Минск : Згода, 1994. 152 с.

3. Гарбачова, В.В. Паўстанне 1830–1831 гадоў на Беларусі / В. В. Гарбачова. Мінск : БДУ, 2001. 184 с.
4. Канфесійны фактар у сацыяльным развіцці Беларусі (канец XVIII – пачатак XX ст.) / В. В. Яноўская [і інш.]. – Мінск: Беларуская навука, 2015. – 496 с.
5. Каханоўскі, А. Г. Гісторыя Беларусі другой паловы XIX – пачатку XX ст.: вучэб.-метадыч. дапам. / А. Г. Каханоўскі. – Мінск : БДУ, 2017. – 251 с.
6. Липинский, Л. П. Столыпинская аграрная реформа в Белоруссии / Л. П. Липинский. Минск : БГУ, 1978. 223 с.

Тэмы для рэфератаў і паведамленняў:

1. А. Міцкевіч – паэт, публіцыст, грамадскі дзеяч.
2. Я.О. Наркевіч-Йодка і яго навуковая дзейнасць.
3. Я.К. Гутэн-Чапскі: жыццё і дзейнасць.
4. Зараджэнне і развіццё беларусазнаўства. Складанне беларускай літаратурнай мовы
5. Актывізацыя нацыянальнага руху ў гады Першай сусветнай вайны.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 4

(2 гадзіны)

Тэма: Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва ў 1917 – 1941 гг.

ПЫТАННІ:

1. Умовы фарміравання СССР.
2. Нацыянальна-дзяржаўная мадэль БССР. Стварэнне індустрыяльна-аграрнай рэспублікі.
3. Супярэчнасці развіцця сацыяльна-культурнай сферы ў 1930-я гг. у БССР.

Літаратура асноўная:

1. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метадыч. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
2. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі, 1772–1917 гг. / А. У. Унучак [і інш.]; рэдкал.: В. В. Даніловіч (гал. рэд.) [і інш.] ; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі. – Мінск: Беларуская навука, 2019. – 573 с.
3. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2019– Т.3.
4. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.

Дадатковая:

1. Беларусь в пламени Первой мировой войны : сборник научных статей. сост. М. М. Смольянинов ; редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.].—Мн.: Бел. наука, -- 2022 – 375 с
2. Вішнеўская, І. У. Гісторыя палітычнай і прававой думкі Беларусі на мяжы еўрапейскіх цывілізацый (IX – пачатак XXI ст.): манаграфія / І. У. Вішнеўская. – Мінск, 2008. – 296 с.
3. Каплиев А. Становление советского здравоохранения на территории Беларуси в 1917-1921 гг. Мн.: Бел наука, 2022 – 559 с.
4. Круталевич, В. А. История Беларуси : становление национальной державности (1917–1922 гг.) / В. А. Круталевич. – 2-е изд., доп. – Минск : Право и экономика, 2003. – 585, [3] с.
5. Ладысеў, У. Ф. Паміж Усходам і Захадам: станаўленне дзяржаўнасці і тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі (1917–1939 гг.) / У. Ф. Ладысеў, П. І. Брыгадзін. – Мінск : БДУ, 2003. – 307 с.
6. Сороковин, И. А. Особенности становления государственности Беларуси на советской основе и подготовка Конституции 1927 г.: монография // Сороковин, И. А. Минск: А.Н. Варахсин, 2020, -- 178 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў:

1. Першая сусветная вайна на беларускіх землях.
2. Актывізацыя нацыянальнага руху ў гады Першай сусветнай вайны.
3. Рэвалюцыі 1917 г. і беларускае пытанне.
4. Белнацаім і яго роля ў стварэнні БССР.
5. Польшка-савецкая вайна і другое абвясчэнне ССРБ.
6. Рыжская мірная дамова і яе наступствы для беларускай дзяржаўнасці.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 5

(2 гадзіны)

Тэма: Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея навейшай гісторыі

ПЫТАННІ:

1. Тэрытарыяльны падзел Беларусі і ўсталяванне акупацыйнага апарата кіравання.
2. Палітыка акупацыйных улад у Беларусі ў галіне эканомікі, адукацыі, культуры.
3. Палітыка генацыда на тэрыторыі Беларусі.
4. Беларускі калабарацыянізм.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метаад. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.

2. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2019– Т.4.
3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
4. История Великой Отечественной войны: очерки совместной истории. Учебное пособие. Вып. 1: Начало Второй мировой войны (Россия и Беларусь: страницы общей истории). Под ред. А. А. Ковалени, Е. И. Пивовара., Мн.: Научный мир, -- 2020,-- 144 с.

Дадатковая

1. Геноцид белорусского народа = Genocide of the Belarusian people: информационно-аналитические материалы и документы // под общей редакцией А.И. Шведа. Мн.: Беларусь – 2022. – 175 с.
2. Трагедия и мужество партизанского края 1941-1945 гг.: живые свидетельства Беларуси // сост. Козак К.И., Рипп И.А., Щая-Зуброва И.А. Мн.: Из-во Цимберов Р.М.—2022 – 172 с.
3. Літвін А. Акупацыя Беларусі (1941-1944): пытанні супраціву і калабарацыі Мн.: Беларускі кнігазбор.—2000 -- 287 с.
4. Туронак Ю. Беларусь пад нямецкай акупацыяй. Мн., Беларусь – 1993 – 235 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў:

1. Адукацыя і выхаванне ў часы акупацыі.
2. Хатынь і яе “сёстры”.
3. Лагеры смерці ў Беларусі.
4. Мінскае падпол’е і яго знакамітыя
5. П.М. Машэраў – партызанскі камандзір.
6. Вусная гісторыя аб падзеях вайны ў Беларусі.
7. Гісторыя Вялікай айчыннай вайны ў маёй сям’і.
8. Остэрбайтэры з Беларусі і іх трагедыя.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 6

(2 гадзіны)

Тэма: Медыцына ў гады вайны.

ПЫТАННІ:

1. Арганізацыя медыцынскай дапамогі на франтах.
2. Асаблівасці аказання медыцынскай дапамогі партызанскіх атрадах
3. Дзейнасць медыкаў у падполлі і мірнаму насельніцтву Беларусі.
4. Дзяцінства ва ўмовах вайны.

Літаратура асноўная:

1. Вялікая Айчынная вайна савецкага народа (у кантэксце Другой сусветнай вайны) / Вучэбны дапаможнік для студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў / Падрэд. А.А. Кавалені, М.С. Сташкевіча - Мн.: Выд.цэнтр БДУ, 2004. – 203 с.
2. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метад. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
4. История Великой Отечественной войны: очерки совместной истории. Учебное пособие. Вып.1: Начало Второй мировой войны (Россия и Беларусь: страницы общей истории).Под ред. А. А. Ковалени, Е. И. Пивовара., Мн.: Научный мир, -- 2020,-- 144 с.
5. История белорусской государственности: в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2019– Т.4.

Дадатковая:

1. Друян І.Л. Медыко-санітарнае абслуживанне партызан Мінскага абласці / І.Л. Друян, І.К. Крюк // Здравоохранение Белоруссии. – 1964. -- №7. – С. 16
2. Мирский М.Б. Медицина и здравоохранение в годы Великой Отечественной войны. // Национальный научно-исследовательский институт общественного здоровья им. Н.А. Семашко– 2006 №2 – С. 56-58
3. Папоў М. А., Дашчынская Н.І. Медыцына Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны (1941 – 1945 гг.)// Военная медицина, 4/2010 № 4 – С.2-12
4. Тулинов В. Медицинское обслуживание партизанских отрядов и населения Беларуси в период немецко-фашистской оккупации (1941-1944) // Беларуская думка – 2022 №6—С.92-98

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў.

1. Я. Клумаў і яго ўдзел у падпольным руху.
2. Удзел супрацоўнікаў Мінскага медыцынскага інстытута ў падполлі і партызанскім руху.
3. Дзяцінства ў гады вайны і медыцынская дапамога ім.
4. Фармацэфтычная справа ў гады вайны. Подзвіг супрацоўнікаў аптэк.
5. Медыка-санітарная служба ў Беларусі ў 1941-1944 гг.
6. Дасягненні і страты айчыннай медыцыны за ваенныя ліхалецці.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 7

(2 гадзіны)

Тэма: Аднаўленне і пасляваенная мадэрнізацыя БССР

ПЫТАННІ:

1. БССР – краіна – заснавальніца ААН.
2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў канцы 40-х – пачатку 80-х гг.
3. Палітыка перабудовы.

Асноўная літаратура:

1. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2018–2020. – Т.5.
2. Гісторыя Беларусі : вучэб.-метад. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.

Дадатковая:

1. Борисенко В.В. Участие Белорусской ССР во внешнеэкономических отношений Советского Союза. 1971-1985 гг. -- УО "Могилевский институт МВД – 2021 – 148 с.
2. История Беларуси. Пособие для подготовки к централизованному тестированию Мінск Аверсэв 2020 – 448 с.
3. Нарыс гісторыі беларускай дзяржаўнасці : XX стагоддзе / М. П. Касцюк і інш. – Мінск : Беларуская наука, 2008. – 614, [1] с.
4. Павлов, В.В., Павлов В.П. Немеркнущая слава воинов-интернационалистов. Мн.: Беларуская наука –2020 -- 365 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў:

1. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 70-я - першай палове 80-х гг. XX ст.
2. Пётр Машэраў – кіраўнік камуністычнай партыі БССР.
3. Роля і месца БССР у перыяд канфрантацыі дзвюх грамадска-палітычных сістэм у другой палове 40-х — першай палове 80-х гг. XXст.
4. Нарастанне экалагічных праблем у БССР, у тым ліку звязаных з Чарнобыльскай тэхнагеннай аварыяй.
5. Савецкая сістэма аховы здароўя як элемент беларускай дзяржаўнасці.
6. Слаўутыя савецкія беларускія медыкі.
7. Беларускія вайскоўцы ў Аўганскай вайне.
8. Горадабудаўніцтва і гарадское жыццё ў БССР 50-80 гг.
9. Андрэй Грамыка – дзяржаўны дзеяч і дыпламат.
10. Палітыка перабудовы і яе вынікі для Беларусі.
11. Удзел БССР у заснаванні і дзейнасці ААН. Статус БССР у садружнасці

краін свету.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 8

(2гадзіны)

Тэма: **Этапы развіцця незалежнай Рэспублікі Беларусь. Выніковыя заняткі па раздзелу.**

ПЫТАННІ

1. Змены сістэмы ўлады. Прыняцце Канстытуцыі і паправак да яе.
2. Трасфармацыя эканамічнай сістэмы Беларусі: крызіс і стабілізацыя.
3. Кантрольнае апытванне па тэмам раздзела 1.

Асноўная літаратура:

1. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018–2020. – Т.5.
2. Гісторыя Беларусі: вучэб.-метаад. дапам. / С. В. Шабельцаў [і інш.]. – Мінск: БДМУ, 2016. – 232 с.
3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
4. Бяспалая, М. А. Гісторыя Беларусі: ХІХ - пачатак ХХІ ст.: вучэб.-метаад. Комплекс. Мн.: 2018 – 477 с.

Дадатковая

1. Лугвин, С. Б. Политология : учеб.-метод. пособие / С. Б. Лугвин. – Гомель : ГГТУ им. П. О. Сухого, 2019. – 162 с.
2. Снапкоўскі, У. Е. Знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь : курс лекцый / У. Е. Снапкоўскі. Мінск : БДУ, 2007. 181 с.
3. Содружество независимых государств : портрет на фоне перемен / отв. ред. : И. Коротченя. Минск : Панграф, 1996. 366 с.
4. Суверенная Беларусь : иллюстрированная история государства 1991–2008 / под ред. В. Гриневецкого, Л. Языкович. Минск: Беларуская Энцыклапедыя, 2008. 558 с.
5. Эканамічная гісторыя Беларусі / Галубовіч В. І. [і інш.] ; падрэд. В. І. Галубовіча. Мінск : Экаперспектыва, 1999. 428 с.
6. Республика Беларусь — 25 лет созидания и свершений. В 7 т. Культура. Изобразительное и декоративно-прикладное искусство. Театр. Экранные искусства. Музыкальное искусство. Литература. Музеи. Любительское художественное творчество/ И.А. Агафонова и др. Мн.: Беларуская навука – 2020 -- Т. 7. – 785 с.
7. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Нарастанне крызісу савецкай сістэмы. Распад СССР і новыя суадносіны сіл на сусветнай арэне.
2. Утварэнне Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Абвяшчэнне Рэспублікі Беларусь. Заканадаўча-прававое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.
3. Увядзенне прэзідэнцкай формы кіравання. Вынікі рэспубліканскіх рэферэндумаў 1995, 1996, 2004 гг. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са зменамі і дапаўненнямі, прынятымі на рэспубліканскім рэферэндуме 24 лістапада 1996 г.).
4. Шляхі і асаблівасці фарміравання прававой дзяржавы і грамадзянскай супольнасці ў Беларусі. Фарміраванне ідэалогіі беларускай дзяржавы.
5. Месца Рэспублікі Беларусь у інтэграцыйных працэсах на постсавецкай і еўразійскай прасторы.
6. Экскурыйны патэнцыял Гродзеншчыны (Віцебшчыны, Гомельшчыны, Магілёўшчыны, Міншчыны, Брэшчыны).

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 9

(2 гадзіны)

Тэма: Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. Заканадаўчая і судовая галіны ўлады.

ПЫТАННІ:

1. Чалавек, яго правы, свабоды, гарантыі і іх рэалізацыя ў Канстытуцыі.
2. Нацыянальны сход – двухпалатны парламент сучаснай Беларусі.
3. Судовая сістэма ў Рэспублікі Беларусь.

Асноўная літаратура:

1. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2018–2020. – Т.5.
2. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Адукацыя і выхаванне.—2022 – 447 с.
3. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учеб. метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.
4. Лугвин, С. Б. Политология : учеб.-метод. пособие / С. Б. Лугвин. – Гомель : ГГТУ им. П. О. Сухого, 2019. – 162 с.

Дадатковая:

1. Василевич Г.А. Конституция. Человек. Государство. Серия: «Право». – Мн., «Право и экономика». 2010. 261с.
1. Василевич, Г. А. Конституция Республики Беларусь. Научно-практический комментарий / Г. А. Василевич. – Минск, 2005. – 486 с.

2. Вішнеўская, І. У. Гісторыя палітычнай і прававой думкі Беларусі на мяжы еўрапейскіх цывілізацый (IX – пачатак XXI ст.): манаграфія / І. У. Вішнеўская. – Мінск, 2008. – 296 с.
3. Масленченко, С.В. Идеология белорусского государства: учебное пособие Мн.: Академия МВД – 2020 – 169 с.
4. Республика Беларусь — 25 лет созидания и свершений. Государствообразующие процессы. Государственное строительство (этапы становления). Институты власти и управления. Национальная правовая система. Конституционные права и свободы граждан. Гарантии их. Боброва А. Г. [и др.] ; редсовет: Андрейченко В. П. [и др.]. Мн.: Беларуская навука – 2020 – Т. 1.—631 с.
5. Решетников С.В. Государственная политика и управление. Учебное пособие. 2-е изд. – Мн.: РИВШ—2018 – 160 с.
6. Яковчук, В. И. Теория и практика государственного управления: история развития: пособие / В. И. Яковчук. – Минск: Акад. упр. при Президенте Республики Беларусь, 2016. – 164 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Прыняцце Канстытуцыі і першыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.
2. Дзейнасць Галоўнага Трыбунала ВКЛ
3. Леў Сапега і яго палітычная кар’ера.
4. Фарміраванне традыцый народаўладзя ў Беларусі.
5. Вечавы дзяржаўна-палітычны лад Полацкага княтва.
6. Соймы ВКЛ і іх эвалюцыя.
7. Віды і паўнамоцтвы судоў на розных гістарычных атапах развіцця беларускай дзяржаўнасці.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 10

(2 гадзіны)

**Тэма: Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады.
Прэзідэнт Рэспублікі.**

ПЫТАННІ:

1. Структура выканаўчай улады. Функцыі і задачы урада Беларусі.
2. Прэзідэнская рэспубліка – выбар беларускага народа.
3. Функцыі і паўнамоцтвы кіраўніка дзяржавы.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
2. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. –

Минск: Бел. навука, 2018–2020. – Т.5.

3. Лугвин, С. Б. Политология: учеб.-метод. пособие / С. Б. Лугвин. – Гомель: ГГТУ им. П. О. Сухого, 2019. – 162 с.

4. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

2. Василевич Г.А. Конституция. Человек. Государство. Серия: «Право». – Мн., «Право и экономика». 2010. 261с.

3. Василевич, Г. А. Конституция Республики Беларусь. Научно-практический комментарий / Г. А. Василевич. – Минск, 2005. – 486 с.

4. Масленченко, С.В. Идеология белорусского государства : учебное пособие Мн.: Академия МВД – 2020 – 169 с.

5. Лукашенко, А. Г. Исторический выбор Беларуси : Лекция Президента Республики Беларусь в Белорусском государственном университете, Минск, 14 марта 2003 г. – Минск : БГУ, 2003. – 45, [2] с.

6. Республика Беларусь — 25 лет созидания и свершений. Государствообразующие процессы. Государственное строительство (этапы становления). Институты власти и управления. Национальная правовая система. Конституционные права и свободы граждан. Гарантии их. Боброва А. Г. [и др.] ; редсовет: Андрейченко В. П. [и др.]. Мн.: Беларуская навука – 2020 – Т. 1.—631 с.

7. Решетников С.В. Государственная политика и управление. Учебное пособие. 2-е изд. – Мн.: РИВШ—2018 – 160 с.

8. Яковчук, В. И. Теория и практика государственного управления: история развития: пособие / В. И. Яковчук. – Минск: Акад. упр. при Президенте Республики Беларусь, 2016. – 164 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Прэзідэнцкая рэспубліка - выбар беларускага народа.

2. Функцыі і паўнамоцтвы кіраўніка дзяржавы як гаранта захавання Канстытуцыі, правоў і свабод грамадзян.

3. Трансфармацыя форм урадавай улады ў Беларусі.

4. Функцыі і задачы сучаснага ўрада.

5. Перадпарламенцкія формы прадстаўніцтва: веча і сеймы.

6. Нацыянальны сход як працяг традыцый двухпалатнага парламента ў суверэннай Беларусі.

7. Роля сучасных манархій у грамадскім развіцці.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 11

(2 гадзіны)

Тэма: Рэгіёны Беларусі. Выніковыя заняткі па раздзелу.

ПЫТАННІ:

1. Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларускіх зямлях.
2. Сучасны адміністрацыйна тэрытарыяльны падзел Рэспублікі Беларусь.
3. Кантрольнае апытванне па тэмама раздзела 2.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
2. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2018–2020. – Т.5.
3. Лугвин, С. Б. Политология : учеб.-метод. пособие / С. Б. Лугвин. – Гомель: ГГТУ им. П. О. Сухого, 2019. – 162 с.
4. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн. метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

1. Василевич Г.А. Конституция. Человек. Государство. Серия: «Право». – Мн., «Право и экономика». 2010. 261с.
2. Василевич, Г. А. Конституция Республики Беларусь. Научно-практический комментарий / Г. А. Василевич. – Минск, 2005. – 486 с.
3. Вялікае княства Літоўскае: у 2 т. / рэдкал.: Г.П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]– Мінск: БелЭН, 2005 – 2006.
4. Местное управление и самоуправление: учебн. пособие / С.Н. Князев, В.П. Клочков. – Мн.: Акад.упр. при Президенте Респ. Беларусь, 2022. – 344 с.
5. Рогалев, А. Ф. Этнические и географические названия как источник для изучения истории Беларуси. Гомель: Барк – 2014 – 128 с.
6. Сільчанка, М.У. Гісторыя мясцовага самакіравання на Беларусі / М.У. Сільчанка, Н.В. Місарэвіч. – Гродна: ГрДУ, 2000. – 54 с
7. Слобожанин, В.П. Земское самоуправление в Беларуси (1905- 1917 гг.) / В.П. Слобожанин. – Мінск: ИООО “Право и экономика», 2003. – 168 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Функцыі і паўнамоцтвы мясцовага кіравання і самакіравання.
2. Адміністрацыйны падзел беларускіх зямель часоў ВКЛ.
3. Экскурсійны патэнцыял Міншчыны (Гомельшчыны, Віцебшчыны, Гродненшчыны, Магілёўшчыны, Брэшчыны).
4. Мой родны горад і яго гісторыя.
5. Маі славутыя землякі і іх уклад у развіццё (медыцыны, фізікі, матэматыкі, гісторыі, правазнаўства, дзяржаўнага кіравання, літаратуры, мовазнаўства і інш.)

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 12

(2 гадзіны)

Тэма: Народы і рэлігіі Беларусі.

ПЫТАННІ:

1. Этнічная і канфесійная гісторыя беларускіх зямель.
2. Канфесійная палітыка ў Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
2. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018–2020. – Т.5.
3. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн. метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

1. Абдзіраловіч, І. Адвечным шляхам: дасьледзіны беларускага сьветагляду / І. Абдзіраловіч. – Мінск, 1993.
2. Канфесіі на Беларусі, канец XVIII – XX ст. / В. В. Грыгор’ева [і інш.]; навук. рэд. У.І. Навіцкі. – Мінск : Экаперспектыва, 1998. – 340 с.
3. Канфесійны фактар у сацыяльным развіцці Беларусі (канец XVIII – пачатак XX ст.) / В. В. Яноўская [і інш.]. – Мінск: Беларуская навука, 2015. – 496 с.
4. Лыч, Л. М. Гісторыя культуры Беларусі / Л. М. Лыч, У. І. Навіцкі. – 3-е выд., дапоўн. – Мінск : Современная школа, 2008. – 510 с.
5. Марзалюк, І. А. Этнічны і канфесійны свет беларускага горада, XVI–XVIII стст.: (этнаканфесійны склад насельніцтва, этнічныя і канфесійныя стэрэатыпы беларускіх гараджан) / І. А. Марзалюк. – Магілёў: МДУ, 2007. – 162, [2] с.
6. Поляк Н.А. Рэлігія на землях Беларусі ад старажытнасці да нашых дзён / дапаможнік. Мн. ВАРБ. 2017 – 66 с.
7. Попов Б. Белорусы - кто они? Мн.: Деловая печать – 2020,- 88 с.
8. Сивицкий, В. Н. Этническая и конфессиональная история Беларуси: курс лекций / В. Н. Сивицкий. - Минск : ВА РБ, 2015. - 78 с.
9. Шыдлоўскі, С. А. Памеснае дваранства Беларусі: канец XVIII - пачатак XX ст.: этналагічнае даследаванне. Мн.: Бел навука – 2022 – 221 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Беларускае нацыянальна-культурнае адраджэнне ў пачатку XX ст.
2. "Наша ніва" і яе роля ў нацыянальна-культурным адраджэнні.
3. Яўхім Карскі і яго праца "Беларусы".
4. Асноўныя гіпотэзы аб паходжанні беларусаў.

5. Этнічны склад насельніцтва сучаснай Беларусі.
6. Канфесійны склад насельніцтва Беларусі.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 13

(2 гадзіны)

Тэма: Сацыяльна-эканамічная мадэль краіны. Беларусь у геапалітычнай прасторы.

ПЫТАННІ:

1. Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця айчыннай эканомікі. Дзейнасць Усебеларускага Народнага сходу.
2. Характарыстыка сучаснага геапалітычнага становішча Беларусі.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
2. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. наука, 2018–2020. – Т.5.
3. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн. метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

1. Белорусская социально-экономическая модель: теория и практика - (Белорусская экономическая школа) / под науч. ред. В. Г. Гусакова Мн.: Бел.наука – 2022 – 666 с.
2. Валлерстайн, И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире / И. Валлерстайн. – СПб., 2001.—208 с.
3. Воронкова И.Ю. Беларусь и Китай: общие страницы военной истории (1921-1960гг.). Мн: Бел. наука—2022 – 430 с.
4. Гурын, А. В. Даследаванне гісторыі міжнародных адносін у Беларусі (1980-2005 гг.) . Мн.: Бел наука —2022 – 163 с.
5. Карпилея, Н. В. Теоретические основы многополярного мира: евразийский взгляд из Союзного государства : монография. Мн.: Сегмент – 2020 – 425 с.
6. Кизима С. А., Шевцова. А.Л. Внешняя политика Республики Беларусь: пособие - 2-е изд., стер. Мн. Академия управления при Президенте—2021 – 150 с.
7. Посталовский, А.В. Посталовская,О.А. Информационные вызовы и социально-политические конфликты современности: учебно-методическое пособие. Мн.:РИВШ – 2022 – 72 с.
8. Республика Беларусь — 25 лет созидания и свершений. В 7 т. Т. 3. Экономическое развитие / И. А. Абрамчук [и др.]; редсовет: В. П. Андрейченко [и др.]. Мн.: Бел наука – 2020 – 795 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў

1. Асноўныя фактары сучаснага эканамічнага развіцця Беларусі.
2. Роля і значэнне Усебеларускага Нацыянальнага сходу ў вызначэнні эканамічнага курсу.
3. Сацыяльна арыентаваная рыначная эканоміка: сутнасць і метады рэалізацыі.
2. Сістэма аховы здароўя Беларусі як візітная картка краіны.
3. Беларусь у інтэграцыйных супольнасцях.
4. Знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе.
5. Глобалізацыя для Беларусі: стан і перспектывы.
6. Геапалітычнае акружэнне Беларусі: знешнія выклікі.
7. Шматвектарнасць знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь.

СЕМІНАРСКІЯ ЗАНЯТКІ 14

(2 гадзіны)

Тэма: Дзяржаўныя сімвалы Беларусі. Выніковыя заняткі па раздзелу.

ПЫТАННІ:

1. Гістарычная сімволіка на беларускіх землях.
2. Сучасны Дзяржаўны Герб, Сцяг і іх зместавыя трактоўкі.
3. Кантрольнае апытванне па тэмам раздзела 3.

Асноўная літаратура:

1. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці // Марзалюк І.А. Каханоўскі А.Г., Гігін В.Ф. і інш. Мн: Беларуская гавука.—2022 – 500 с.
2. История белорусской государственности : в 5 т. / Национальная академия наук Беларуси, Ин-т истории; [редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) и др.]. – Минск: Бел. навука, 2018–2020. – Т.5.
3. Сироткин А.А. Основы идеологии белорусского государства: учебн. метод. пособие. – Гомель: Гом ГМУ, 2020. – 76 с.

Дадатковая:

1. Адамушко В.И, Елинская М.М. Современная геральдика Беларуси - 2-е изд. Мн.: Беларуская энцыклапедыя імя П. Броўкі. -- 2014 – 536 с.
2. Гербоўнік беларускай шляхты. Т.1-8 / Я. Глінскі [і інш.]; навук. рэд. А. Рахуба. Мн.: Беларусь 2002-2020
3. Загоруйко М.В. Государственные символы Белоруссии: история и значение // Genesis: исторические исследования. – 2015 №1. – С.36-58.
4. Рассадин, С. Е. Орнамент судьбы: человека, народа, государства / С. Е. Рассадин // Беларуская думка. - 2019. - № 11. - С. 70-76.
5. Шаланда, А. І. Сімвалы і гербы зямель Беларусі ў Х-XVIII стст. : геральдычна-сфрагістычныя нарысы / А. І. Шаланда. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2012. – 182 с.

6. Цітоў А. Пячаткі і гербы праваслаўных храмаў і духоўных асоб (XVI—XVIII стст.) Мн. Беларусь. – 2022 – 63 с.

Тэмы для паведамленняў і рэфератаў.

1. Значэнне Дзяржаўнага гімна, герба і флага для дзяржаўнасці.
2. Гербы і сцягі славутых шляхецкіх родаў Беларусі (Радзівілы, Храптовічы, Сапегі, Агінскія і інш.)
3. Герб і сцяг майго роднага горада і іх трактоўкі.
4. Варыятыўнасць сімволікі ў іншых краінах.
5. Дзяржаўныя святы Рэспублікі Беларусь і іх значэнне.
6. Дзяржаўны Гімн – музычнае адлюстраванне дзяржаўнай традыцыі.

Загадчык кафедры

В.Л. Пазнякова